

102/25. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

Luxembourg, 2025. augusztus 1.

A Bíróság C-97/24. sz. ügyben hozott ítélete | The Minister for Children, Equality, Disability, Integration and Youth és társai

Menedékjog: a tagállam nem hivatkozhat a nemzetközi védelmet kérelmezők előre nem látható beáramlására annak érdekében, hogy kivonja magát a menedékkérők alapszükségleteinek fedezésére vonatkozó kötelezettsége alól

E kötelezettség megsértése megalapozhatja az érintett tagállam felelősségét

Két menedékkérő – egy afgán és egy indiai állampolgár – arra kényszerült, hogy több hétig bizonytalan körülmények között éljen Írországbán, miután e tagállam megtagadta tőlük az uniós jogban előírt minimális befogadási feltételek biztosítását. Ugyanis, bár az ír hatóságok mindkettőjük számára kiadtak egy 25 eurós – egyszeri – utalványt, nem biztosítottak a számukra szállást arra hivatkozva, hogy az e célra kijelölt befogadóállomásokon nincsenek szabad szálláshelyek, jóllehet Írországbán rendelkezésre álltak egyéni, ideiglenes jellegű szállások. A két kérelmező ilyen szállás hiányában nem volt jogosult az ír jog által előírt, napi szükségleteket fedező juttatásra. Így az utcán aludtak, vagy alkalmanként ideiglenes szálláshelyeken. Arról számoltak be, hogy nem jutottak elegendő ételhez, nem volt lehetőségük a tisztálkodásra, és az életkörülményeik, valamint a velük szemben elkövetett erőszak miatt szorongó lelkiállapotba kerültek. Az ezáltal elszenvedett kár megtérítése céljából a felsőbírósághoz (Írország) fordultak.

Az ír hatóságok elismerik az uniós jog megsértését, de *vis maiorra* hivatkoznak, amely amiatt merült fel, hogy Írország területén a nemzetközi védelmet kérelmezők számára szokásosan rendelkezésre álló szálláslehetőségek ideiglenesen kimerültek, mivel az Ukrajna elleni inváziót követően harmadik országbeli állampolgárok tömeges beáramlására került sor. Ezzel szemben az említett hatóságok nem állítják, hogy objektíve akadályoztatva voltak abban, hogy a befogadásnak ez e kérelmezők alapszükségeit fedező anyagi feltételeit biztosítsák. A felsőbíróság azt kérdezi a Bíróságtól, hogy ilyen körülmények között ki lehet-e zárni az állam felelősségét a befogadási irányelvből¹ és az Európai Unió Alapjogi Chartájából eredő kötelezettségek ellenére.

Ítéletében a Bíróság emlékeztet arra, hogy a tagállamok az irányelv értelmében kötelesek a nemzetközi védelmet kérelmezők számára a befogadás olyan anyagi feltételeit nyújtani, amelyek megfelelő életszínvonalat biztosítanak, akár szállás, pénzügyi támogatás, utalvány vagy e formák kombinációja révén. E feltételeknek fedezniük kell az alapszükségeket, beleértve a megfelelő szállást is, és óvniuk kell az érintett személyek testi és lelki egészségét.

Így az olyan tagállam, amely ezen anyagi feltételek biztosítását – akár csak ideiglenesen is – megtagadja a kellő fedezettel nem rendelkező kérelmezőtől, nyilvánvalóan és súlyosan túllépi az irányelv alkalmazása tekintetében rendelkezésre álló mérlegelési jogkört. Az ilyen megtagadás tehát az uniós jog kellően súlyos megsértésének minősülhet, amely megalapozza az érintett tagállam felelősségét.

Bár az uniós jog létrehoz egy eltérést engedő, szigorúan korlátozott rendszert, amely lehetővé teszi a befogadási szabályok kiigazítását, a nemzetközi védelmet kérelmezők számára szokásosan rendelkezésre álló szálláslehetőségek ideiglenes kimerülése esetén e rendszer alkalmazása azt feltételezi, hogy a helyzet kivételes

jellegű, kellően indokolt és időben korlátozott legyen. E rendszer többek között akkor alkalmazandó, ha harmadik országbeli állampolgárok tömeges és előreláthatatlan beáramlása a befogadási kapacitások átmeneti telítettségét okozza. Az irányelv azonban **még ebben az esetben is** előírja, hogy **a tagállamoknak** minden esetben fedezniük **kell** az érintett személyek alapszükségeit, **az emberi méltóság tiszteletben tartására vonatkozó, az Alapjogi Chartában rögzített kötelezettséggel összhangban.**

E körülmények között a Bíróság megállapítja, hogy nem engedhető meg, hogy valamely tagállam az eltérést lehetővé tevő rendszer alkalmazását megalapozó eseményre, azaz a nemzetközi védelmet kérelmezők számára szokásosan rendelkezésre álló szálláslehetőségek ideiglenes kimerülésére **hivatkozzon annak érdekében, hogy kivonja magát az érintett személyek alapszükségeinek fedezésére vonatkozó kötelezettsége alól,** akkor sem, ha e kimerülés az ideiglenes vagy nemzetközi védelmet kérelmező harmadik országbeli állampolgárok jelentős és hirtelen beáramlásának következménye. Ugyanígy, az ilyen esemény bekövetkezésére való hivatkozás nem teheti lehetővé annak megállapítását, hogy az irányelvben előírt kötelezettségek megsértése nem kellően súlyos ahhoz, hogy kártérítéshez való jogot keletkeztessen. Az ezzel ellentétes értelmezés megghiúsítaná az említett rendszer hatékony érvényesülését, és veszélyeztetné a kérelmezők hatékony bírói jogvédelmét.

A jelen esetben egyébiránt semmi nem utal arra, hogy Írország objektíve akadályoztatva lett volna abban, hogy a kötelezettségeit oly módon teljesítse, hogy – adott esetben az irányelv által előírt, eltérést engedő rendszer alkalmazásával – a kérelmezőknek az elszállásolásukra szokásosan alkalmazott rendszeren kívül biztosít szállást, vagy számukra pénzbeli juttatásokat vagy utalványokat nyújt.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege és adott esetben az összefoglalása](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Szabó Mónika ☎(+352) 4303 3047

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎(+32) 2 2964106

Kövesse a híreket!

1 A nemzetközi védelmet kérelmezők befogadására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i [2013/33/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv](#).